

ПОПИТ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН — СКЛАДОВА УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

А. Г. Картавих,

*Одеський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при
Президентіві України*

ВСТУП

Основна спрямованість діяльності контролюючих органів у різних країнах практично однакова. Звичайно, на них покладається відповідальність за забезпечення фінансової бездоганності і підзвітності державної системи, за аудит державних фінансів (доходів і витрат), а також за інші функції, зв'язані з проведенням зовнішнього державного фінансового контролю діяльності органів виконавчої влади. Однак слід зазначити, що в даний час у світі не існує єдиного підходу до проблем організації і проведення аудиту державних фінансів.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Французький вчений Б. Гурне, проаналізувавши завдання органів державної влади, розкрив зміст, види та методи контролю в адміністративній системі [1, с. 95]

У Польщі класики сучасної теорії фінансового контролю А. Куровські (L. Kurowski) і Е. Русковські (E. Ruskowski) комплексно визначили поняття, види та систему фінансового контролю, а Я. Мазур предметно проаналізував діяльність вищого органу фінансового контролю. Питання державного фінансового контролю, що здійснюється вищими органами фінансового контролю в країнах Європи та США, висвітлено в наукових працях А. Орбаньянос, Х. Андерсен, А. Беннета, Й. Андерсен, М. Левісон, Ш. Ембрі.

Певний внесок у розвиток теорії фінансового контролю зробив Д. Ірвін (Велика Британія), який стверджує, що головними причинами для збереження фінансового контролю є: необхідність проведення моніторингу результатів господарської діяльності і їх порівняння з планом; максималізація прибутку; оцінка платоспроможності; спостереження за ліквідністю. Призначення фінансового контролю він бачить у перевірці.

Окремі його аспекти були предметом дослідження і Дж. Робертсона (США). Крім цієї проблеми, він охарактеризував також основні риси державного та незалежного аудиту.

Порівнюючи нормативні, юридичні та інституційні особливості, вітчизняні науковці й фахівці застосовують різні підходи до визначення місця рахункових відомств у системі органів державного управління.

Наприклад, Н. Дорош привертає увагу до такої організаційної схеми контролю в зарубіжних країнах: перша категорія — вищий орган державного фінансового контролю, підпорядковується парламенту або президенту і на нього покладено контроль за витрачанням коштів державного бюджету; друга категорія — державні контрольно-ревізійні підрозділи міністерств і відомств, що підпорядковуються як вищому органу державного фінансового контролю, так і відповідному міністерству або відомству. Вони здійснюють повний контроль за правильністю витрачання державних коштів [2, с. 48].

А. Соменков групує органи контролю за назвою, нагадуючи, що в окремих країнах вищі контрольні установи належать до органів парламенту; в інших — наділені статусом служби державного контролю; ще один тип називає автор — це рахункові суди й рахункові трибунали; далі виділяє він офіси генерального аудиту на чолі з аудитором; окремо вказує на існування державних генеральних інспекцій, а в останній групі називає рахункові, контрольні та ревізійні палати [3, с. 62].

В. Мельничук звертає увагу, що у країнах Євросоюзу існує основні типи державних органів фінансового контролю: аудиторські суди (Франція, Бельгія, Люксембург, Португалія, Іспанія, Італія) або судові органи, що є складовими судової системи країни (Греція, Португалія); колегіальні органи, що не мають судових функцій (Нідерланди, Німеччина); незалежні контрольні управління на чолі з Генеральним контролером (Великобританія; Ірландія, Данія) [4, с. 35].

НЕВИРІШЕНІ ПРОБЛЕМИ

У прийнятій Лімській декларації у жовтні 1977 року на IX Конгресі Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI) розроблені управлінські принципи фінансового контролю. Хоча з погляду міжнародного права Лімська декларація не обов'язкова до застосування, нею проголошено первинні положення розвитку державного фінансового контролю у демократичних країнах, зокрема: особливості організації контролю як елементу управління; сфера застосування контролю; принципи побудови системи фінансового контролю; засади незалежності й підзвітності вищих контрольних органів, їхні повноваження тощо [5].

Незважаючи на розбіжності у підходах до визначення категорій в організації державного контролю зарубіжних країн, усі зарубіжні та вітчизняні автори об'єктивно вказують на наявність диверсифікації їхніх типів з огляду на владні повноваження, статус та функціональну незалежність. Стосовно до розвитку державного фінансового контролю у нашої країни, яка є демократичною державою, організація державного фінансового контролю, сфера застосування, принципи та засади побудови системи фінансового контролю не зовсім відповідають управлінським принципам фінансового контролю, які зазначені у Лімській декларації, та вимагають удосконалення діючої системи фінансового контролю з метою підвищення його ролі в управлінні державою.

ЦІЛІ СТАТТІ

Більшість виявлених проблем, які мають місце в західноєвропейських країнах при розробці методології контролю та аудиту, обґрунтованні структури і функції контрольно-ревізійного апарату, є актуальними і для України. Отже, досвід зарубіжної практики з питань побудови системи фінансового контролю може бути значною мірою використано при умови реальної оцінки економічної ситуації, що сформувалася в країні в процесі реформування та трансформування державної власності, визначення функцій держави в забезпеченні ефективного функціонування державного і недержавного секторів економіки.

ОСОВНА ЧАСТИНА

Найбільше поширення в індустріально розвинутих країнах одержали три моделі аудиту: наполеонівська, вестмінстерська моделі і колегіальна система. По-різному в зазначених моделях складаються відносини між контролюючими органами і парламентом. У вестмінстерській парламентській моделі доповіді

служби генерального аудитора звичайно автоматично передаються в суспільну лічильну комісію парламенту для ознайомлення. Суспільна лічильна комісія бере до уваги свідчення представників уряду і направляє їх у парламент для обговорення і доробки. Часто в результаті цього розробляються рекомендації для наступних дій генерального аудитора.

У моделях, відмінних від вестмінстерської, відносини між парламентом і контролюючими органами складаються аналогічним образом. Виключення складають органи типу суду рахунків.

Таким чином, хоча мета і завдання контролюючих органів різних країн подібні між собою, проте їхня організація, місце в структурі державних органів, права, повноваження і функції мають деякі розходження. Це зв'язано головним чином з історично сформованими традиціями кожної країни й у меншій мірі — з особливостями її економічного розвитку.

Для прикладу можна провести порівняння органів вищого державного фінансового контролю в країнах, що входять у Європейський Союз.

У цих країнах можна виділити чотири основних типи організації органів вищого державного фінансового контролю, які можна умовно позначити: як суд рахунків з юридичною функцією; колегіальна структура без юридичної функції; незалежний офіс аудиту, очолюваний генеральним аудитором; офіс аудита, очолюваний генеральним аудитором, у структурі уряду.

Контролюючі органи країн Європейського Союзу проводять такі види контролю, як попередній і наступний, перевірку виконання, а також виконують юридичні функції. Попередній контроль складається в дозволі суспільної витрати власне кажучи як частини процесу фінансового управління. Контролю підлягають усі документи, зв'язані з платежами, а також підтверджуюча угода була юридично обґрунтована, дозволена і для неї є достатнє забезпечення в бюджеті.

В Італії до 1994 року органи державного фінансового контролю уповноважені були перевіряти майже всі державні витрати — біля п'яти мільйонів угод у рік.

У Греції попередньому контролю піддається витрата майже всіх засобів центрального уряду і суспільних корпорацій — біля одного мільйона угод у рік, більшість угод перевіряється протягом одного-двох днів.

Незважаючи на велику трудомісткість попередніх перевірок, що контролюють органи багатьох європейських країн, вважають, що в цих перевірок є багато переваг. Наприклад, у Греції перевірку розглядають як надійний спосіб уникнути неправильних витрат, що краще ши-

роко використовувати, чим згодом намагалися повернути неправомірно витрачені засоби. У Бельгії також вважають, що попередню перевірку варто розглядати як каталізатор поліпшення стану фінансів країни.

Наступні перевірки виконуються всіма контролюючими органами країн Європейського союзу незалежно від того, проводять вони попередні перевірки чи ні. Ця робота може проводитися в трьох напрямках: юридична функціональна перевірка і підтвердження витрат тих осіб, що мають персональну відповідальність за використання державних засобів; фінансова перевірка, що включає обстеження фінансової документації, що дозволяє судити про правомірність зроблених угод; перевірка виконання витрати суспільних засобів, включаючи адресність, ефективність і економічність. Насамперед наступній перевірці контролюючі органи піддаються звітності уряду.

У Великобританії, наприклад, обстеження веде до вираження думок про звітності кожного відділу урядової адміністрації, у Данії звітність уряду перевіряється в цілому.

Європейський Суд аудиторів виконує наступну перевірку звітності по реалізації бюджету Європейського Союзу. Крім того, з 1994 року він надає гарантії вірогідності звітів, їхньої законності і правомірності основних угод. Деякі контролюючі органи направляють свої зусилля в першу чергу на перевірку системи внутрішнього управління і роботу внутрішніх аудиторів.

У більшості країн дотримується суворий розклад перевірок фінансових звітів уряду і подання доповідей про результати цих перевірок. Основний обов'язок контролюючих органів — сформулювати і подати свою незалежну думку про перевірені звітності.

Є загальна угода між країнами Європейського Союзу, що перевірка виконання включає обстеження економічності, раціональності й ефективності використання засобів, але конкретні країни по-різному інтерпретують зазначені поняття, включаючи сюди різні види робіт від перевірки економічності до оцінки програм.

У Німеччині питанням перевірки ефективності використання фінансових ресурсів приділяється увага ще з XIX століття, органи державного контролю у Фінляндії також вважають такі питання важливим аспектом своєї діяльності. Перевірка виконання в Бельгії зосереджена насамперед на оцінці ефективності управління, у Португалії перевірка виконання має тенденції відзначати прогрес проти минулого виконання, а не проти встановлених стандартів. В Франції органи державного фінансового контролю звертають основну увагу на надійне використання фінансування, розуміючи це досить

широко — аж до розробки програмних оцінок як середовищ виконання завдання й аналізу прямого чи непрямого ефекту державних програм.

У більшості країн Європейського Союзу (крім Греції і Люксембургу) органи державного контролю звичайно виконують невеликі контрольні перевірки там, де вони вважають це необхідним. У Греції і Люксембурзі це також може бути зроблено, якщо виникають серйозні сумніви в законності угоди.

Публічне утілення виконання завдань уряду перевіряють майже всі контролюючі органи. Аналогічній перевірці підлягають і приватні компанії, частина акціонерного капіталу якого належить державі. У Швеції і Фінляндії органи державного фінансового контролю можуть перевіряти надання субсидій підприємствам, в Іспанії і Португалії вони також перевіряють субсидії, кредити й іншу державну допомогу компаніям і індивідуальним підприємцям.

Приватизація державних підприємств привела до зменшення числа перевірок підприємств у таких країнах, як Австрія і Фінляндія, хоча у Фінляндії і Великобританії контролюючі органи мають повноваження спостерігати за приватизованими підприємствами.

У сімох країнах Європейського Союзу контролюючі органи мають юридичне право контролювати роботу інших органів фінансового контролю, насамперед незалежний аудит.

Звітності деяких чи всіх державних підприємств перевіряють органи вищого державного фінансового контролю в десятих країнах. В Франції, крім того, передбачені також огляди роботи приватних аудиторів [6, с. 145].

Відповідно до положень Лімської декларації при підготовці ревізійних звітів особлива увага повинна бути приділена викладу думки організації, що перевіряється, про висновки вищого контрольного органа за підсумками перевірки. Лімська декларація також рекомендує приймати розпорядження по створенню доцільної і, по можливості, єдиної системи фінансової звітності тільки за згодою з вищим контрольним органом [5]. Слід зазначити, що в закордонних державах форми звітності і бухгалтерських стандартів розробляються, а в багатьох країнах і затверджуються незалежними органами фінансового контролю (найбільш яскравий приклад — США).

Фактично контролюючі органи існують у більшості європейських країн протягом декількох сотень років. В основному їхня діяльність була спрямована на ревізію дій виконавців і розпорядників по зборі державних доходів і виробництву витрат. Причому ревізія ця в більшості держав зводилася переважно до наступної документальної перевірки. Нерідко правителі нама-

галися обмежити сферу діяльності цих органів, щоб залишити за собою можливість безконтрольно розпоряджатися державними коштами.

Давно визнано, що добре виконана і подана аудиторська перевірка — серйозний інструмент удосконалення державного управління в цілому за допомогою поліпшення управління державними підприємствами й організаціями. Сучасні тенденції в розвитку державного фінансового контролю спрямовані, головним чином, на те, щоб перетворити Рахункові палати в органи, діяльність яких захищає інтереси всього суспільства і не піддана тиску з боку окремих галузей влади. У законодавстві більшості демократичних країн спеціально обумовляється, що їхня діяльність незалежна від усіх галузей державної влади. Це виражає потребу суспільства у фінансовому контролі, не підданому тиску ні з боку виконавчої, ні з боку законодавчої влади.

Незалежність — основний принцип діяльності органів зовнішнього державного фінансового контролю у всіх індустріально розвинутих країнах, необхідна умова його ефективності. Майже у всіх країнах керівник контрольно-рахункового органа має можливість доповідати про результати проробленої роботи безпосередньо і постійно парламенту без втручання політиків чи виконавчої влади. Крім того, незалежність вимагає для керівника органу державного фінансового контролю волі в аудиторській діяльності і доповідях при необхідності, а також адекватних фінансових і кадрових ресурсів. Незалежність керівника органу вищого державного фінансового контролю в багатьох країнах підсилюється відображенням його ролі в Конституції країни.

Оскільки діяльність контролюючих органів спрямована, насамперед, на захист інтересів суспільства, важливим принципом їхньої роботи є гласність [7, с. 20].

В економічно розвинутих країнах постійно йде процес удосконалення зовнішнього державного фінансового контролю, розширюються його мета і контрольовані об'єкти, впроваджуються нові методи і підходи до його проведення.

Перераховані елементи роботи зовнішнього органу державного фінансового контролю є загальними для більшості економічно розвинутих країн. Але в різних країнах ці органи часто мають і інші додаткові обов'язки, що склалися історично і визначені роллю цих органів в існуючій системі державного управління.

Як свідчать підсумки детального моніторингу, за місцем у системі суб'єктів державного управління верховні інститути фінансового контролю зарубіжних країн можна поділити на такі категорії: рахункові трибунали (суди) — нейтральні авторитетні

колегіальні органи з експертизи фінансових операцій та адміністративних рішень (Німеччина, Португалія, Італія, Нідерланди, Франція, Бразилія, Бельгія, Іспанія, Румунія); рахункові (контрольні) палати — органи, що здійснюють контроль за виконанням бюджету і дотриманням фінансово-бюджетної дисципліни від імені парламенту (Австрія, Угорщина, Польща, Болгарія, Японія); національні управління аудиту (управління Генерального аудитора) — незалежні колегіальні (Чехія) та монократичні (Канада, Данія, Великобританія, Ісландія, Австралія, Ізраїль) державні органи, уповноважені проводити фінансовий та адміністративний аудит державного сектору, проте також під протегуванням верховного виборного органу.

Наприклад, сьогодні, у державних установах Франції здійснюється три такі види контролю за державними фінансами.

I. Фінансовий контроль, який регламентується Декретом від 27.01.05 № 2005-54 та здійснюється фінансовими контролерами на усіх рівнях, які підпорядковані міністру фінансів. Із набранням чинності з 1 січня 2006 року органічного закону (LOLF — прийнятого у 2001 році) цей вид контролю буде називатись не фінансовим, а бюджетним. Він не включає контроль законності або правильності (за винятком розрахунків з персоналом). Цей контроль здійснюється на двох рівнях. Перший — на рівні кожної програми (міністерства) до початку бюджетного року. У разі відсутності невідповідностей контролер ставить візу і лише після цього відповідальний за програму може передавати кошти до оперативних програмних бюджетів.

Другий — на рівні оперативних програмних бюджетів (апарату і регіональних підрозділів міністерств) до початку бюджетного року.

II. Внутрішній контроль, якому LOLF надає пріоритетне значення. Основні завдання внутрішнього контролю визначено статтею 27 LOLF: "Рахунки держави повинні вестись регулярно, достовірно і правильно відображати майновий та фінансовий стан держави" та статтею 31: в об'язки бухгалтера-казначея державних установ, зокрема, "входить перевірка достовірності бухгалтерських записів і дотримання встановленого порядку". Тобто з огляду на LOLF, внутрішній контроль ототожнюється із заходами щодо забезпечення достовірності бухгалтерського обліку. Функцію щодо впровадження з 1996 року у Франції цього виду контролю покладено на Державне казначейство, яке входить до складу Міністерства економіки, фінансів і промисловості; визначені організаційні і методологічні засади здійснення внутрішнього контролю (на постійній основі) система управління ризиками, що до-

помагає досягти мети в діяльності цієї установи).

III. Внутрішній аудит, за основу запровадження якого взято англосаксонську модель, в якій змінено концепцію контролю, що базується на: переході до міжнародних стандартів внутрішнього аудиту, ускладненому їх непристосованістю для державних установ; виховній (педагогічній) функції, що полягає в активізації внутрішнього контролю, роз'яснюванні його суті як керівникам, так і рядовим працівникам; розробці чіткої методики, яка оснований на принципах ризиків, що аналогічно для здійснення внутрішнього контролю.

Таким чином, внутрішній аудит — це одночасне дослідження ефективності (результативності) і законності діяльності, діагностування і оцінка (на основі глибоко продуманих методологічних підходів) системи управління ризиками, внутрішнього контролю та управління державною установою в цілому, підготовка у доброзичливій співпраці з працівниками цієї установи пропозицій та рекомендацій [8, с. 45].

Характерним параметром ефективності аудиту для усіх контролюючих організацій є питома вага застосування об'єктами контролю запропонованих за підсумками аудиту рекомендацій.

Неодмінним чинником ефективного розвитку державного фінансового контролю й аудиту є забезпечення активної участі держави у міжнародних відносинах для набуття досвіду побудови структури та організації контролю та аудиту у галузі державного управління.

Саме для впровадження ідей та досвіду вищих аудиторських організацій світу у 1953 році було створено Міжнародну організацію вищих органів фінансового контролю INTOSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions), до якої входять понад 170 членів, а генеральний секретаріат перебуває у Відні (Австрія). Конгрес INTOSAI проводиться раз на три роки. Результати роботи INTOSAI оприлюднюються у щоквартальних публікаціях Міжнародного журналу з державного аудиту (the International Journal of Government Auditing) та на офіційному сайті в Інтернеті (www.intosai.org). Регіональні робочі групи INTOSAI здійснюють професійну підтримку аудиту державного сектору шляхом обміну досвідом та ідеями, а також створення професійних стандартів, методичних рекомендацій, методологій та інших практичних матеріалів у сфері фінансового й адміністративного аудиту.

ВИСНОВКИ

Враховуючи вищезазначене, при удосконаленні побудови системи фінансового контролю на Україні можливо врахувати досвід зарубі-

жної практики, принципи здійснення фінансового контролю, які зазначені у Лімській декларації:

1. Із існуючих типів державних органів фінансового контролю в країнах Європейського союзу окреслити незалежні контрольні управління на чолі з Генеральним контролером, тому що незалежність — основний принцип діяльності органів зовнішнього державного фінансового контролю у всіх індустріально розвинутих країнах, необхідна умова його ефективності. Крім того, незалежність керівника органу вищого державного фінансового контролю повинно знайти відображення в Конституції країни.

2. За місцем у системі суб'єктів державного управління можна виділити головний інститут фінансового контролю — управління контролю та аудиту.

3. Діяльність контролю не ототожнювати з політикою.

4. Поруч з перевітками державних витрат здійснювати проведення контролюючими відомствами аудит дохідної частини бюджету, не підмінюючи податкових служб.

5. Взяти за основу управлінські принципи фінансового контролю, які розроблені і прийняті Лімської декларацією у жовтні 1977 року на IX Конгресі Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), тобто первинні положення розвитку державного фінансового контролю у демократичних країнах, зокрема: особливості організації контролю як елементу управління; сфера застосування контролю; принципи побудови системи фінансового контролю; засади незалежності й підзвітності вищих контрольних органів, їхні повноваження, тощо.

6. Відповідно до положень Лімської декларації при підготовці ревізійних звітів особлива увага повинна бути приділена викладу думки організації, що перевіряється, про висновки контрольючого органу за підсумками перевірки.

7. Характерним параметром ефективності контролю та аудиту для усіх контрольючих організацій є питома вага застосування об'єктами контролю запропонованих за підсумками контролю та аудиту рекомендацій.

8. Контролюючі органи мають юридичне право контролювати роботу інших органів фінансового контролю, насамперед незалежний аудит.

9. Ефективність роботи органів фінансового контролю визначається насамперед обсягами щорічної економії коштів, що досягається внаслідок впровадження пропозицій računкового відомства.

10. З урахуванням досвіду діючих контрольючих органів у нашій державі, умов економічного розвитку, принципів побудови органів фінансо-

вого контролю у міжнародній практиці здійснювати шляхом реформування у єдиний орган фінансового контролю — контрольючо-аудиторське управління, яке буде виконувати спільні функції зовнішнього та внутрішнього контролю, здійснювати контрольінг державних коштів.

Література:

1. Державне управління / Б. Гурне; пер. з франц. В. Щовкуна, укр. Перекл. Я. Яковенко. — К.: Основи, 1993. — 165с.

2. Дорош. Н.І. Державний фінансовий контроль: зарубіжний досвід і шляхи вдосконалення // Фінанси України. — 1998. — № 1. — С. 47—55.

3. Андреев А.Г., Соменков А.Д. Правовые основы финансового контроля // Финансы. — М. 1999. — № 12. — С. 62—64.

4. Мельничук В.Г. Незалежний фінансовий контроль в Україні та

досвід зарубіжних країн // Фінансовий контроль. — 2002. — № 2. — С. 33—36.

5. The Lima Declaration of Guidelines on Auditing Precepts. — INTOSAI.-1977// www.intosai.org/

6. Контрольно-счетные органы Российской Федерации в вопросах и ответах / А.В. Коровников, Н.С. Столяров, К.В. Сурков, В.И. Шлейников; под об. ред. С.В. Степашина, Ассоциация контрольно-счетных органов РФ; Экспертно-консультативный совет при Председателе Счетной палаты РФ. — М.: Финансовый контроль. — 2001. — 152 с.

7. Мельничук В.Г. Парламентський контроль за використанням бюджетних коштів: європейський досвід // Тернопіль: Лілія. — 2000. — С. 24.

8. Большакова О.Ю., Кравченко Г.О. Методологічні принципи фінансового контролю: принципи незалежності // Фінансовий контроль. — 2004. — № 2. — С. 44—48.

Новини

УРЯД ЗДІЙСНИВ ЗНАЧНИЙ ПРОРИВ У ПІДВИЩЕННІ ГАРАНТОВАНИХ ДЕРЖАВОЮ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ — БОГДАН ДАНИЛИШИН

Як зазначив керівник економічного відомства, реальне зростання наявних доходів населення за перше півріччя 2008 року склало 114,7%.

Так, за підсумками червня поточного року, має місце значне зростання номінальних наявних доходів населення. Приріст у 44,9%, порівняно з першим півріччям 2007 року, досягнуто як за рахунок зусиль Уряду щодо підвищення життєвого рівня населення, так і за рахунок високого загального економічного зростання — на рівні 6,3%.

Таке суттєве підвищення доходів, на думку Міністра економіки, компенсує населенню негативні наслідки інфляційних процесів в Україні. Так, приріст реальних наявних доходів населення, тобто, скоригований на вплив інфляції, за січень-червень склав 14,7%, проти 10,8% за відповідний період минулого року, зауважив Б. Данилишин.

Міністр економіки зазначив, що прискорене зростання доходів від трудової діяльності пов'язано з високою динамікою заробітної плати (зростання на 41%). Це, в першу чергу, зумовлено дворазовим підняттям мінімальної заробітної плати з 1 січня та з 1 квітня 2008 року до 525 грн., що перевищує на 14% мінімальну заробітну плату на кінець 2007 року, та на 26,8% більше ніж у середньому у першому півріччі 2007 року.

Також, на зростання доходів вплинуло підвищення прибутку та змішаного доходу домогосподарств на 42,9%. Це зумовлено збільшенням доходів, пов'язаних із підприємницькою діяльністю фізичних осіб, а також зростанням обсягів їх виручки від продажу товарів.

Богдан Данилишин зацентрував увагу на зростанні показника соціальної допомоги. За перше півріччя вона збільшилася

на 48,8%. Цьому, за словами Міністра, сприяло підвищення з першого січня та з першого квітня поточного року прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунок на місяць до 605 грн., що перевищило на 14% аналогічний показник у кінці 2007 року, та на 17,7% — показник першого півріччя 2007 року. Тобто, практично, Уряд в поточному році щоквартально підвищував прожитковий мінімум громадян. Відповідно, збільшувалися і державні соціальні гарантії — пенсії, допомоги.

Як наголосив керівник економічного відомства, підвищенню соціальної допомоги сприяло і здійснення перерахунку з початку року у бік збільшення раніше призначених пенсій, у зв'язку із зростанням середньої заробітної плати та підвищення коефіцієнта величини оцінки одного року страхового стажу від 1% у 2007 році до 1,2% — в 2008-му.

Також, було здійснено перерахунок пенсій окремим категоріям населення з першого березня поточного року, на підставі збільшення середньої величини зарплати. Крім того, з першого квітня підвищено мінімальні розміри пенсійних виплат і допомог непрацездатним громадянам та інвалідам до рівня прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Уряд продовжує виплачувати населенню компенсації за знецінені грошові заощадження, за перше півріччя сума цих виплат склала 5,9 мільярда гривень, зазначив Міністр економіки.

"Хочу ще раз підкреслити, що у першому півріччі Уряд, послідовно реалізуючи визначені у Програмі Уряду завдання, здійснив значний прорив у підвищенні гарантованих державою соціальних стандартів та робить все для того, щоб підвищити рівень життя людей", — резюмував Б. Данилишин.